

รายงานการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

โครงการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนแม่หญิงริมราง ชุมชนรถไฟมิตรภาพ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

จัดทำโดย

นางสาวจิราพร ทองสมบูรณ์ รหัสนักศึกษา 6340308103

นางสาวณัฐฐนิชา ปิงปอง รหัสนักศึกษา 6340308107

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชาสหกิจศึกษา ปีการศึกษา 2566
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาการพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

รายงานการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

โครงการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนแม่หญิงริมราง ชุมชนรถไฟมิตรภาพ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

จัดทำโดย

นางสาวจิราพร ทองสมบูรณ์ รหัสนักศึกษา 6340308103

นางสาวณัฐฐนิชา ปิงปอง รหัสนักศึกษา 6340308107

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชาสหกิจศึกษา ปีการศึกษา 2566
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาการพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ชื่อรายงาน	โครงการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนแม่หญิงริมราง ชุมชนรถไฟมิตรภาพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น
ชื่อผู้จัดทำโครงการ	นางสาวจิราพร ทองสมบูรณ์ นางสาวณัฐนิชา ปิงปอง
สาขาวิชา	การพัฒนาสังคม
คณะที่ศึกษา	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ที่ปรึกษาหลัก	อาจารย์จันทร์เพ็ญ เกตุสำโรง

บทคัดย่อ

โครงการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนแม่หญิงริมราง ชุมชนรถไฟมิตรภาพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น มีวัตถุประสงค์ 1.เพื่อขับเคลื่อนเรื่องเพศกับการพัฒนาที่อยู่อาศัย 2.เพื่อขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมของโครงการขับเคลื่อนรถไฟความเร็ว 3.เพื่อการต่อยอดโครงการ และการขยายความรู้ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม มีกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วยประชากรตัวอย่างภายในพื้นที่ชุมชนมิตรภาพรถไฟ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น จำนวน 15 คน ระยะเวลาในการจัดทำโครงการตั้งแต่ วันที่ 3 เดือนมกราคม 2567 – วันที่ 5 เดือนเมษายน 2567

ผลการดำเนินโครงการ 1.เพื่อขับเคลื่อนเรื่องเพศกับการพัฒนาที่อยู่อาศัย 2.เพื่อขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมของโครงการขับเคลื่อนรถไฟความเร็ว 3.เพื่อการต่อยอดโครงการ และการขยายความรู้ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม การจัดทำโครงการในครั้งนี้จึงสรุปได้ว่าสามารถพัฒนาชุมชนไปได้ในทิศทางที่ดีขึ้น

ผลการศึกษาโครงการถอดบทเรียนแม่หญิงริมรางพบว่าได้เห็นถึงศักยภาพของตนเองที่มีความเข้มแข็งลุกขึ้นมาสู้เพื่อตนเองและคนในชุมชนริมรางรถไฟ ที่สามารถลุกขึ้นมาช่วยเหลือคนในชุมชนมาเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนเรื่องสิทธิที่อาศัย สามารถเอาข่าวสารมาประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชนรับรู้และรับฟังให้เกิดการพัฒนาได้

Abstract

Project to learn lessons from driving Mae Ying Rim Rang Mittraphap Railway Community, Nai Mueang Subdistrict, Mueang District, Khon Kaen Province, has the objective 1.To drive gender issues with housing development 2.To drive participation in the high-speed train project. 3.To continue the project and expanding knowledge to create participation There is a target group that participates in the project. Consisting of the sample population within the Mittraphap Rotfai Community area, Nai Mueang Subdistrict, Mueang District, Khon Kaen Province, totaling 15 people. The duration of the project is from 3 January 2024 - 5 April 2024.

Project results 1.To drive gender issues with housing development 2.To drive participation in the high-speed train project. 3.To continue the project and expanding knowledge to create participation In creating this project, it was concluded that the community could be developed in a better direction The results of the study of the Mae Ying Rim Rang Les.

กิตติกรรมประกาศ

โครงการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนแม่หญิงริมราง ชุมชนรถไฟมิตรภาพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น นี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์จันทร์เพ็ญ เกตุสำโรง อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการและ นางสาวสุวิมล มีแสง ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงาน (พื้นที่) นางสาวพิมพ์ไไล ศรีบัว นายวัชระ ศรีช่วง ตำแหน่ง หัวหน้างานปฏิบัติการชุมชน ที่ปรึกษาพี่เลี้ยง สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา และแนะแนวทาง รวมทั้งแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำโครงการด้วยความเมตตาเป็นอย่างดี จนสำเร็จเรียบร้อยนับเป็นพระคุณอย่างสูงแก่ผู้จัดทำโครงการ

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาที่อนุเคราะห์ในการตรวจสอบขั้นตอนการทำโครงการ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะ อันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงเนื้อหาโครงการเป็นอย่างยิ่ง

ผู้จัดทำโครงการขอกราบขอบพระคุณ เจ้าหน้าที่สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่คอยให้ความช่วยเหลือจนสำเร็จตามความมุ่งหมาย

คณะผู้จัดทำโครงการ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค-ค
บทที่ 1 ข้อมูลองค์กรหรือสถานประกอบการ	1
1.1 ชื่อและที่ตั้งสถานประกอบการ	1
1.2 ความเป็นมา	1
1.3 ตราสัญลักษณ์	2
1.4 ที่ตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) สำนักงาน	2
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2
1.5 วิสัยทัศน์	2
1.6 พันธกิจ	2
1.7 วัตถุประสงค์ (องค์กร)	3
1.8 โครงสร้างองค์กร	4
1.9 บทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4
1.10 ที่ปรึกษาและตำแหน่งงานของที่ปรึกษา	5
บทที่ 2 วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	6
2.1 วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	6
2.2 ผลคาดว่าจะได้รับจากการปฏิบัติงาน	6
2.3 การปฏิบัติงานของนักศึกษาในสถานประกอบการ	6
2.4 สิ่งที่ได้เรียนรู้จากสถานประกอบการ	6
2.5 สิ่งที่ได้ในด้านนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน	7
บทที่ 3 รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการ	8
3.1 ชื่อโครงการ	8
3.2 หลักการและเหตุผล	8

3.3	วัตถุประสงค์	9
3.4	กลุ่มเป้าหมาย	9
3.5	วิธีการดำเนินงาน	9
3.6	ขั้นตอนการทำ PDCA	10
3.7	ระยะเวลาการดำเนินการ	10
3.8	สถานที่ดำเนินการ	11
3.9	งบประมาณและอุปกรณ์	11
3.10	การติดตามผลและประเมินผลโครงการ	11
3.11	ผลคาดว่าจะได้รับ	11
3.12	ผู้รับผิดชอบโครงการ	11
บทที่ 4	ผลการดำเนินงานโครงการ	12
4.1	ปัจจัยนำเข้า	13
4.2	กระบวนการ	13-15
4.3	ผลที่เกิด	16
4.4	ผลลัพธ์	16
4.5	ปัญหาและอุปสรรค	16
4.6	การประเมินผลโครงการ	16-18
4.7	ผลจากการศึกษา	19-20
ภาคผนวก ก		21-27
ภาคผนวก ข		28

บทที่ 1

ข้อมูลองค์กรหรือสถานประกอบการ

1.1 ชื่อและที่ตั้งสถานประกอบการ

สถานประกอบการ	: สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
ที่ตั้ง	: สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 295 หมู่ 13 ถ.ศูนย์ราชการ ต.ในเมือง จ.ขอนแก่น 40000
โทรศัพท์	: 0-4324-1851
รายละเอียด	: สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

1.2 ความเป็นมา

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) หรือ พอช. จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ซึ่งประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2543 โดยการรวม 2 หน่วยงาน คือ สำนักงานกองทุนพัฒนาชนบท และสำนักงานพัฒนาชุมชนเมือง พอช. เริ่มดำเนินการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2543

องค์การมหาชน เป็นหน่วยงานของรัฐรูปแบบพิเศษที่ออกแบบมาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการบริการสาธารณะ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 การจัดตั้งองค์การมหาชนแต่ละองค์กร รัฐบาลจะตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีกระทรวงนั้น ๆ มีคณะกรรมการเป็นกลไกการบริหารที่กำกับเชิงนโยบายและทิศทางขององค์กร โดยมีผู้อำนวยการเป็นผู้บริหารสูงสุดขององค์กร

พอช. ดำเนินการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรชุมชนโดยมีหลักการทำงานสำคัญคือการพัฒนาโดยชุมชนเป็นหลัก (Community Driven Development) มีแนวทางการทำงานร่วมในทุกโครงการ/กิจกรรมดังนี้ 1) สนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นเป็นผู้มีบทบาทหลัก (Key actors) ในการวางแผนและดำเนินการตามแผนพัฒนาชุมชนภายใต้การสนับสนุนและร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานกลาง 2) สนับสนุนให้ชุมชนเจ้าของปัญหามีบทบาทสำคัญในการกำหนดและวางแผนการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาของตนเอง (Demand driven) ด้วยทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา ร่วมกับภาคีหลากหลาย 3) สนับสนุนการวางแผนพัฒนาที่มีพื้นที่เป้าหมายในแต่ละ

เรื่องให้เต็มพื้นที่ทั่วประเทศ (Nationwide development process) ไม่ใช่ดำเนินการเฉพาะพื้นที่นำร่องโดยชุมชนประชาคมและท้องถิ่นเห็นภาพรวมของการแก้ไขปัญหาและการพัฒนา (Community organizing) 4) จัดกระบวนการพัฒนาองค์กรชุมชน ในรูปแบบต่าง ๆ โดยจัดสรรและกระจายงบประมาณให้องค์กรชุมชนบริหารจัดการด้วยตนเอง บทบาทของ พอช. มี 2 ระดับ คือ การจัดกระบวนการพัฒนาองค์กรชุมชน (Community organizing) ในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้โครงการต่าง ๆ เป็นเครื่องมือ และทำหน้าที่เชื่อมโยงประสานงานกับหน่วยงานและรัฐบาล เพื่อพัฒนานโยบายที่สนับสนุนแผนพัฒนา ของชุมชนท้องถิ่น

1.3 ตราสัญลักษณ์ เข้มแข็งมั่นคง เป็นองค์กรรวมอย่างมีพลวัตประสานพลังพหุภาคี เรียนรู้พัฒนาร่วมกัน อย่างต่อเนื่อง ชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รัฐกิจ พันธมิตร และประชาสังคม

1.4 ที่ตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 295 หมู่ 13
ถ.ศูนย์ราชการ ต.ในเมือง จ.ขอนแก่น 40000

1.5 วิสัยทัศน์

“ ปี 2579 ชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งเต็มพื้นที่ประเทศไทย ”

1.6 พันธกิจ

1.6.1 สนับสนุนและให้การช่วยเหลือ แก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การเพิ่มรายได้ การพัฒนาที่อยู่อาศัยและ สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน ทั้งในเมืองและชนบท

1.6.2 สนับสนุนและให้การช่วยเหลือ ทางการเงินแก่องค์กรและเครือข่ายองค์กรชุมชน

1.6.3 สนับสนุนและให้การช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน ตลอดจนประสานงานการสนับสนุนและการให้การช่วยเหลือดังกล่าวจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน

1.6.4 ส่งเสริมและสนับสนุนและสร้างความร่วมมือขององค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน ทั้งในระดับท้องถิ่นระดับจังหวัดและระดับประเทศ

1.7 วัตถุประสงค์ (องค์กร)

1.7.1 สนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การเพิ่มรายได้ การพัฒนาที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชนทั้งในเมืองและชนบท โดยยึดหลักการพัฒนาแบบองค์รวมหรือบูรณาการและหลักการพัฒนาที่สมาชิกชุมชนมีส่วนร่วมเป็นแนวทางสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและประชาสังคม

1.7.2 สนับสนุนและให้การช่วยเหลือทางการเงินแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน

1.7.3 สนับสนุนและให้การช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน ตลอดจนประสานงานการสนับสนุนและการให้การช่วยเหลือดังกล่าวจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

1.7.4 ส่งเสริมและสนับสนุนและสร้างความร่วมมือขององค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

1.9.1.1 นางสาวจิราพร ทองสมบูรณ์ ตำแหน่ง นักศึกษาประสบการณ์

1.9.1.2 นางสาวณัฐธินิชา ปิงปอง ตำแหน่ง นักศึกษาประสบการณ์

1.9.2 ลักษณะงาน สนับสนุนการปฏิบัติงานของพื้นที่ การจัดทำเอกสารข้อมูล การปฏิบัติงานด้านพัฒนาชุมชน ตามแนวทาง แบบอย่าง ขั้นตอน และวิธีการที่ชัดเจน ภายใต้การกำกับ แนะนำตรวจสอบ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

1.10 ที่ปรึกษาและตำแหน่งงานของที่ปรึกษา

1.10.1 ที่ปรึกษา : นางสาวสุวิมล มีแสง

ตำแหน่ง : ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงาน (พื้นที่)

1.10.2 ที่ปรึกษา : นางสาวพิมพ์พิไล ศรีบัว

ตำแหน่ง : หัวหน้างานปฏิบัติการชุมชน

1.10.3 ที่ปรึกษา : นายวัชรระ ศรีช่วง

ตำแหน่ง : หัวหน้างานปฏิบัติการชุมชน

บทที่ 2

วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

2.1 วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

- 2.1.1 เพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการทำงาน
- 2.1.2 เพื่อพัฒนาศักยภาพในการทำงานด้านต่าง ๆ
- 2.1.3 เพื่อเพิ่มทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นในหน่วยงาน

2.2 ผลคาดว่าจะได้รับจากการปฏิบัติงาน

- 2.2.1 ได้มีประสบการณ์ในการวิชาชีพเพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียนและสามารถนำความรู้จากทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน
- 2.2.2 ได้พัฒนาศักยภาพตนเองในการทำงานมากขึ้น
- 2.2.3 ได้เพิ่มทักษะในการพูดคุยและสื่อสาร

2.3 การปฏิบัติงานของนักศึกษาในสถานประกอบการ

- 2.3.1 ศึกษาค้นคว้าข้อมูลของสำนักงาน
- 2.3.2 สนับสนุนงานข้อมูล/จัดทำข้อมูล/บริหารข้อมูล/ประมวลผล ของสำนักงานภาค
- 2.3.3 ร่วมออกแบบกระบวนการทำงานจัดเวทีพื้นที่ชุมชน
- 2.3.4 ร่วมทำกิจกรรมเวทีสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

2.4 สิ่งที่ได้เรียนรู้จากสถานประกอบการ

- 2.4.1 ได้เรียนรู้ลักษณะการทำงานของสำนักงาน
- 2.4.2 ได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันกับคนอื่น
- 2.4.3 ได้เรียนรู้การรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ และงานที่ได้รับมอบหมาย

2.4.4 ได้เรียนรู้ในด้านการจัดการในระบบฐานข้อมูลในการลงโปรแกรม

2.5 สิ่งที่ได้ในด้านนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน

2.5.1 ได้เรียนรู้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

2.5.2 ได้เรียนรู้ขั้นตอนการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคล/กลุ่มในหน่วยงาน

2.5.3 ได้รู้จักวิธีการพูดคุย เลือกใช้คำสื่อสารที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ

2.5.4 ได้เรียนรู้การจัดการและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ

2.5.5 ได้วินัยการตรงต่อเวลาในการทำงาน

บทที่ 3

รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการ

3.1 ชื่อโครงการ : โครงการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนแม่หญิงริมราง ชุมชนรถไฟมิตรภาพ ต.ใน
เมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น

3.2 หลักการและเหตุผล

เนื่องจากสถานการณ์ดำเนินโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ช่วงขอนแก่น-หนองคายระยะเวลาดำเนินการในปี2567-2571 เป็นส่วนหนึ่งของโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย ในแผนงาน 1 การพัฒนาโครงข่ายรถไฟระหว่างเมือง (การพัฒนากระบวนรถไฟทางคู่) ระยะที่ 2 เพื่อเพิ่มศักยภาพการให้บริการขนส่งระบบราง สนับสนุนการขนส่งผู้โดยสารและสินค้า รองรับจำนวนผู้โดยสารและปริมาณการขนส่งสินค้าที่เพิ่มสูงขึ้นและลดระยะเวลาการโดยสารและการขนส่งสินค้า ซึ่งสอดคล้องตามนโยบายการพัฒนาระบบขนส่งและโลจิสติกส์และแผนการพัฒนาต่าง ๆ ของรัฐบาลที่สนับสนุนให้มีการใช้ระบบขนส่งระบบราง เพื่อช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุทางถนน ลดมลพิษ ลดต้นทุนการขนส่งสินค้า และสามารถประหยัดการใช้พลังงานของประเทศได้ในระยะยาว

ปัจจุบันจากโครงการรถไฟความเร็วสูง สถานการณ์ตอนนี้ยังไม่มีที่รองรับให้กับชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการจึงทำให้มีจุดเริ่มต้นแกนนำชุมชน แม่หญิงริมรางของชุมชนมิตรภาพรถไฟได้เริ่มจากการทำงานจิตอาสา เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน(อสม.)มาก่อน เวลาชาวบ้านต้องการเข้าถึงสิทธิด้านสาธารณสุขก็มาให้แกนนำชุมชนแม่หญิงริมรางช่วยเหลือ เมื่อก่อนไม่มีคนพาลงมือทำ ในขณะที่ชาวบ้านได้รับผลกระทบ ยังมีลมหายใจอยู่ก็ต้องสู้ จะสำเร็จหรือไม่ ชาวบ้านอยากได้ความชัดเจน ก็เลยลุกขึ้นมาสู้ให้ชาวบ้าน เพราะว่ายังมีกลุ่มเปราะบางที่เขาไม่สามารถไปเรียกร้องได้ ในชุมชนยังมีคนพิการ บางคนอ่านหนังสือไม่ออก ในขณะที่ตัวแทนแกนนำชุมชนที่แม่หญิงริมรางพอมีความรู้พออ่านหนังสือออก ก็ต้องเป็นตัวแทนของชาวบ้าน และเคยมีประสบการณ์การเข้าร่วมเสวนาเรื่องปัญหาที่อยู่อาศัยเป็นแกนนำมาประชาสัมพันธ์ให้กับชาวบ้านว่าชุมชนริมรางรถไฟที่อาศัยอยู่ว่าจะมีรถไฟความเร็วสูงเข้ามาวิ่งผ่านชุมชนมิตรภาพอยู่ ฝั่งซ้ายหลัง 40 เมตรแรกของทางรถไฟ จะได้รับผลกระทบจากรถไฟความเร็วสูง ซึ่งชุมชนที่อาศัยอยู่ต้องย้ายออกจากที่ตรงนี้

กิจกรรมการถอดบทเรียนนี้ถือเป็นกิจกรรมหนึ่งในโครงการขับเคลื่อนแม่หญิงริมราง ภายใต้โครงการก่อสร้างรถไฟรางคู่ความเร็วสูงที่มีวัตถุประสงค์เพื่อถอดบทเรียนผู้เข้าร่วมโครงการใน ๕ ประเด็นประกอบด้วย ประเด็นที่ ๑.สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมโครงการ ๒.เพื่อขับเคลื่อนเพศกับการพัฒนา ๓.การต่อยอดโครงการ และการขยายความรู้เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม ๔.ข้อเสนอแนะเพื่อให้โครงการเกิดความยั่งยืนโดยการถอดบทเรียนผ่านโครงการ ๕.ข้อเสนอแนะเพื่อให้โครงการเกิดความยั่งยืน

3.3 วัตถุประสงค์

3.1 1. เพื่อถอดบทเรียนประวัติความเป็นมาของ เพื่อขับเคลื่อนเรื่องเพศกับการพัฒนาที่อยู่อาศัย

3.2 เพื่อถอดบทเรียนวิธีการ กระบวนการทำงานเรื่องเพศกับการพัฒนาที่อยู่อาศัย

3.3 เพื่อถอดบทเรียนความสำเร็จที่เกิดจากการขับเคลื่อนเรื่องเพศกับการพัฒนาที่อยู่อาศัย

3.4 กลุ่มเป้าหมาย

ชุมชนมิตรภาพรถไฟ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น

3.5 วิธีการดำเนินงาน

เนื้อหากิจกรรม	โครงการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนแม่หญิงริมราง ชุมชนรถไฟมิตรภาพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น
รูปแบบกิจกรรม	จัดเวทีถอดบทเรียนการทำโครงการ ว่าเกิดอะไรขึ้นกับชุมชนบ้างกับกลุ่มชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ โดยมีหัวข้อประเด็นคำถามที่สำคัญ ดังนี้ 1.กับปัญหาเรื่องโล่เรือชุมชน มีวิธีการต่อสู้อย่างไร และข้อเรียกร้องคืออะไร 2.เรื่องเพศเป็นอุปสรรคในการออกมาเป็นผู้นำในการต่อสู้หรือไม่ 3.ได้เรียนรู้อะไรจากการเคลื่อนไหวเพื่อชุมชน 4.อยากให้ผู้คนปรับมุมมองที่มีต่อคนในชุมชนริมรางรถไฟอย่างไรบ้าง 5.ทางออกปัญหาของคนจนเมือง คิดว่าต้องทำอย่างไร

3.6 ขั้นตอนการทำ PDCA

รายการ	เดือนมกราคม - เดือนเมษายน 2567			
	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน
ขั้นวางแผนงาน (P)				
1. ร่างโครงการ	←→			
2. เสนอโครงการ		←→		
3. วางแผนกิจกรรมในโครงการ		←→		
ขั้นดำเนินการ (D)				
1. เวทีสร้างความเป้าหมายความเข้าใจกับชุมชน			←→	
2. ลงพื้นที่เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล			←→	
3. กระบวนการให้คำแนะนำเป็นเรื่องที่ดี			←→	
4. สรุปบทเรียนร่วมกับชุมชน				←→
ขั้นสรุปและประเมินผล (C)				
1. ติดตามผลและประเมินความพึงพอใจจากแบบประเมินของผู้เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม				←→
ขั้นปรับปรุงและผลการประเมิน (A)				
1. นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะมาวิเคราะห์				←→
				←→

2. ทบทวนงานเพื่อนำไปปรับใช้ในกิจกรรมครั้งต่อไป				
--	--	--	--	--

3.7 ระยะเวลาการดำเนินการ

วันที่ 3 เดือนมกราคม 2567 – วันที่ 5 เดือนเมษายน 2567

3.8 สถานที่ดำเนินการ

ชุมชนมิตรภาพรถไฟ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น

3.9 งบประมาณและอุปกรณ์

- น้ำดื่ม จำนวน 2 แพ็ค	70 บาท
- ขนมจัดเบรค 2 แพ็ค	120 บาท
- กระจดาวกวาว 1 ม้วน	40 บาท
- ปากกาเมจิก	70 บาท
รวมทั้งสิ้น	300 บาท

3.10 การติดตามผลและประเมินผลโครงการ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	เกณฑ์การวัด	เครื่องมือที่ใช้
เชิงปริมาณ 1. จำนวนผู้เข้าร่วมทำกิจกรรม	1. มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า 15 คน	1. แบบฟอร์มการลงทะเบียน
เชิงคุณภาพ 1. ผู้เข้าร่วมให้ความร่วมมือมีส่วนร่วมและมีความสุขในการทำกิจกรรม	1. ผู้เข้าร่วมโครงการ มีความพึงพอใจในภาพรวมกิจกรรม	2. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดโครงการ/กิจกรรม

3.11 ผลคาดว่าจะได้รับ

- 3.11.1 ได้บทเรียนประวัติความเป็นมาเพื่อขับเคลื่อนเรื่องเพศกับการพัฒนาที่อยู่อาศัย
- 3.11.2 ได้บทเรียนวิธีการ กระบวนการทำงานเรื่องเพศกับการพัฒนาที่อยู่อาศัย
- 3.11.3 ได้บทเรียนความสำเร็จที่เกิดจากการขับเคลื่อนเรื่องเพศกับการพัฒนาที่อยู่อาศัย

3.12 ผู้รับผิดชอบโครงการ

- 1) นางสาวจิราพร ทองสมบูรณ์ นักศึกษาประสบการณ์
- 2) นางสาวณัฐธินิชา ปิงปอง นักศึกษาระบบการณ

บทที่ 4

ผลการดำเนินงานโครงการ

ในการดำเนินการ โครงการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนแม่หญิงริมราง ชุมชนรถไฟมิตรภาพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น วัตถุประสงค์ 1) เพื่อขับเคลื่อนเรื่องเพศกับการพัฒนาที่อยู่อาศัย 2) เพื่อขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมของโครงการขับเคลื่อนรถไฟความเร็ว 3) เพื่อการต่อยอดโครงการ และการขยายความรู้เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม ผู้จัดทำโครงการขอเสนอผลการดำเนินงาน ตามกรอบดำเนินงานดังนี้

ตารางที่ 4.1

Input	Process	Output	Outcome
1. คน 1.1 คนในชุมชน จำนวน 15 คน 2. งบประมาณ จำนวน 300 บาท 3. เอกสารข้อมูล 3.1 ข้อมูลในการถอดบทเรียน	1. เตรียมข้อมูลในการทำโครงการ 2. วิเคราะห์ข้อมูล 3. กิจกรรมและการปฏิบัติการ 4. สรุป ประมวลผล	1. เกิดการพัฒนาขับเคลื่อนเรื่องเพศกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยภายในชุมชนได้ 2. สามารถขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมของโครงการขับเคลื่อนรถไฟความเร็วได้ภายในชุมชน ชุมชนมิตรภาพรถไฟ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น 3. การต่อยอดโครงการและการขยายความรู้เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม	ผลที่เกิดขึ้นต่อยอดจากผลผลิตหรือผลระยะยาวซึ่งเกิดเป็นผลจุดหมายปลายทางหรือผลต่อเนื่องจากผลกระทบการศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทราบว่าผลที่เกิดจากโครงการในครั้งนี้ทำให้ประชาชนในเขตพื้นที่ชุมชนรถไฟมิตรภาพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น มีสิทธิเรื่องที่อยู่อาศัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกและสามารถพัฒนาไปในทิศทางที่ดีมากยิ่งขึ้น

4.1 ปัจจัยนำเข้า

4.1.1 คน

ประชากรตัวอย่างในพื้นที่ชุมชนมิตรภาพรถไฟ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น
จำนวน 15 คน

4.1.2 งบประมาณ

โดยผู้จัดทำโครงการมีการจัดเตรียมงบประมาณเพื่อจัดทำโครงการในครั้งนี้โดยมีรายละเอียดแยกย่อยได้ ดังต่อไปนี้

งบประมาณรวมทั้งสิ้น จำนวน 300 บาท

1. น้ำดื่ม จำนวน 2 แพ็ค ราคา 70 บาท
2. ขนมจัดเบรค 2 แพ็ค ราคา 120 บาท
3. กระจดาวกวา 1 ม้วน ราคา 40 บาท
4. ปากกาเมจิก 70 บาท

4.1.3 เอกสารข้อมูล

โดยการศึกษาจัดทำโครงการ เรื่อง โครงการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนแม่หญิงริมราง
ชุมชนรถไฟมิตรภาพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น

โดยโครงการในครั้งนี้ผู้ศึกษามีการจัดตั้งวัตถุประสงค์ได้ดังต่อไปนี้

- 1) ประชากรภายในพื้นที่ชุมชนมิตรภาพรถไฟ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น
สามารถขับเคลื่อนเรื่องเพศกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยภายในชุมชนได้
- 2) สามารถขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมของโครงการขับเคลื่อนรถไฟความเร็วได้ภายในชุมชน
ชุมชนมิตรภาพรถไฟ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น
- 3) เพื่อการต่อยอดโครงการและการขยายความรู้เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมการศึกษาโครงการ
ในครั้งนี้ผู้ศึกษามีการค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งที่มีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือเพื่อนำข้อมูลที่ได้
มาปรับและประยุกต์ใช้ให้เข้าแก่การศึกษาในครั้งนี้โดยผู้ศึกษามีการค้นคว้าหาข้อมูล อาทิเช่น
สื่ออินเทอร์เน็ต หนังสือเรียน วารสาร ต่าง ๆ เป็นต้น

4.2 กระบวนการ

4.2.1 การเตรียมข้อมูลในการทำโครงการ

4.2.1.1 สร้างความร่วมมือกับชุมชนมิตรภาพรถไฟ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น ที่จะขับเคลื่อนโครงการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนแม่หญิงริมราง โดยการลงพื้นที่พบปะพูดคุยหรือทำความเข้าใจการขับเคลื่อนโครงการในครั้งนี้

4.2.1.2 ลงพื้นที่สำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลของชุมชนมิตรภาพรถไฟ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น ข้อมูลการขับเคลื่อนแม่หญิงริมรางเพื่อต่อสู้อคติที่อยู่อาศัย

4.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลออกแบบกิจกรรม สรุข้อมูลในพื้นที่ เพื่อออกแบบกิจกรรมการจัดเวทีถอดบทเรียนการทำโครงการการขับเคลื่อนแม่หญิงริมราง

4.2.3 สื่อสารประชาสัมพันธ์กิจกรรม ออกแบบการจัดเวทีถอดบทเรียนการทำโครงการ เพื่อแสดงรายละเอียดกิจกรรมส่งให้ชุมชน

4.2.4 จัดเวทีถอดบทเรียนโครงการจัดทำขึ้นในวันที่ 5 เมษายน 2567 เวลา 09:00 – 14:30น สถานที่จัดกิจกรรม ณ ชุมชนมิตรภาพรถไฟ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น โดยมีหัวข้อประเด็นคำถามแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่สำคัญ ดังนี้

กับปัญหาเรื่องไร้ชุมชน มีวิธีการต่อสู้อย่างไร และขอเรียกร้องคืออะไร

แรกเริ่มได้ยื่นหนังสือต่อผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วขอพื้นที่รองรับให้กับคนในชุมชนว่าเป็นพื้นที่ไหนก็ได้หรือเป็นที่ของกรมธนารักษ์ที่รองรับชาวบ้านได้ ขอให้ห่างประมาณ 5-7 กม. ไม่ไกลจากตัวเมือง เพราะว่าคนในชุมชนส่วนมากมีอาชีพรับจ้างเป็นคนใช้แรงงานอยู่ในเมือง ต่อมาก็ผู้ว่าราชการขอนแก่น ท่านก็ได้รับทราบความเดือดร้อนของชุมชน แล้วบอกกล่าวว่าจะตามเรื่องให้และจะยื่นเรื่องให้กับ ส.ส.ของพรรคก้าวไกล หลังจากนั้น กมธ.ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (รัฐสภา) ก็มารับหนังสือที่ชุมชน ความคืบหน้าหลังจากนั้นทางการรถไฟแห่งประเทศไทย ก็ประสานให้ทาง พอช. (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน) มาทำเรื่องต่อ ล่าสุดตัวแทนชุมชนก็ได้ไปเข้าพบ พอช. ที่กรุงเทพฯ และได้ชี้แนะแนวทางให้จัดกระบวนการการรวมกลุ่มออมทรัพย์ของคนในชุมชน เพราะว่าเงื่อนไขคืออยู่ในที่ดินเดิมไม่ได้ ต้องย้ายออกตอนนี้ในชุมชนมีการตั้งกลุ่มออมทรัพย์ไว้แล้ว แต่ยังไม่มีความมั่นคงในเรื่องที่อยู่อาศัยให้แก่ชุมชน

1. เรื่องเพศเป็นอุปสรรคในการออกมาเป็นผู้นำในการต่อสู้หรือไม่

ไม่เป็น เพราะทุกคนเท่าเทียมกันหมด การเป็นผู้นำที่ดีไม่เกี่ยวกับเพศแต่อยู่ที่ศักยภาพของคนที่ถูกขึ้นมาสู้เพื่อความอยู่รอดของตนเองและคนที่อาศัยอยู่ในชุมชน

2. ได้เรียนรู้อะไรจากการเคลื่อนไหวเพื่อชุมชน

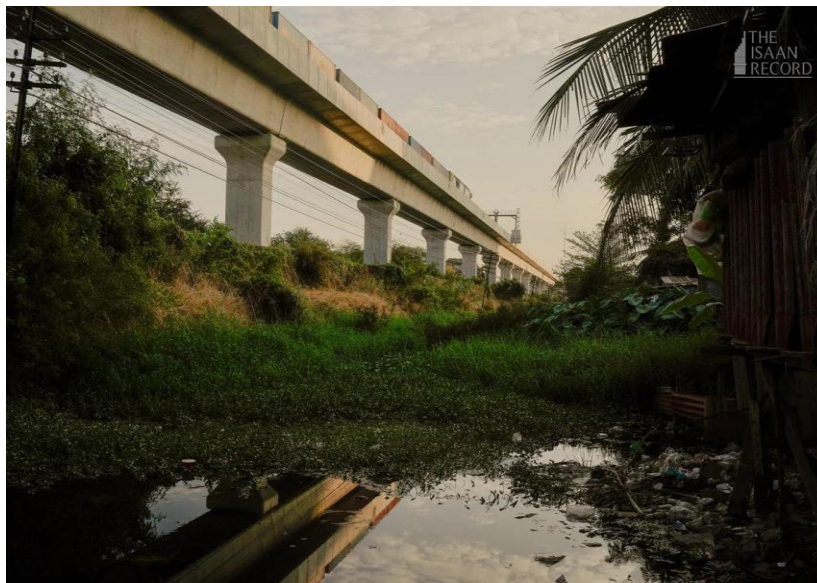
ได้ประสบการณ์การทำงานกับผู้ที่มีความสามารถความรู้และการนำเสนอข้อมูล การเก็บข้อมูลของคนในชุมชน ได้ช่วยเหลือพี่น้องคนในชุมชนไม่ใช่เฉพาะแค่ในชุมชนมิตรภาพ แต่รวมทั้ง 13 ชุมชนริมรางรถไฟที่ได้รับผลกระทบจากรถไฟความเร็วสูง อีกทั้งยังได้แลกเปลี่ยนการเก็บข้อมูลความรู้ระหว่างกันกับชุมชนอื่น ได้เรียนรู้ผู้คน

3. อยากให้ผู้คนปรับมุมมองที่มีต่อคนในชุมชนริมรางรถไฟอย่างไรบ้าง

อยากให้เห็นอกเห็นใจคนที่อยู่อาศัยในชุมชนริมรางรถไฟบ้าง ถ้าทุกคนมีที่อยู่อาศัยที่ดีกว่านี้ คงไม่มาอาศัยอยู่ในพื้นที่บุงกรุกของรถไฟ

4. ทางออกปัญหาของคนจนเมือง คิดว่าต้องทำอย่างไร

ปัญหาหลักๆ คือเรื่องที่อยู่อาศัย เพราะทุกคนในชุมชนทำอาชีพรับจ้างทั่วไป อยากให้มีที่อยู่อาศัยมั่นคง หรือให้รัฐเข้ามาให้สิทธิเรื่องที่อยู่อาศัย หาสถานที่ให้คนจนเมือง และไม่อยากจะให้มีคนเร่ร่อนเกิดขึ้น เพราะว่าถ้ามีคนเร่ร่อนเพิ่มขึ้นอาจจะทำให้เกิดผลกระทบคนเร่ร่อนเต็มเมือง คนวุ่นวาย พอมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงให้คนจนเมือง มีสวัสดิการ มีคุณภาพชีวิตที่ดี แล้วเรื่องราวได้และความเป็นอยู่ของคนในชุมชนก็จะดีมากขึ้น

4.3 ผลที่เกิด

4.3.1 ทำให้เกิดการสร้างความเป็นแกนนำที่ได้บทเรียนจากการทำงานของพลังหญิง

4.3.2 ทำให้สามารถขับเคลื่อน การมีส่วนร่วมของโครงการขับเคลื่อนรถไฟความเร็วได้ภายในชุมชนรถไฟมิตรภาพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น

4.3.3 ทำให้ต่อยอดผู้ที่สนใจโครงการอยากเข้ามามีส่วนร่วมและคลับเคลื่อนเรื่องที่อยู่อาศัย เป็นการขยายความรู้เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมให้กับชุมชน

4.4 ผลลัพธ์

ผู้ร่วมกระบวนการถอดบทเรียนเกิดการแบ่งปันแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ร่วมกันในชุมชน เกิดการคิดทบทวนอันซึ่งนำมาปรับวิธีการคิด วิธีการทำงาน ในเขตพื้นที่ชุมชน รถไฟมิตรภาพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น มีสิทธิเรื่องที่อยู่อาศัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกและ สามารถพัฒนาไปในทิศทางที่ดีมากยิ่งขึ้น

4.5 ปัญหาและอุปสรรค

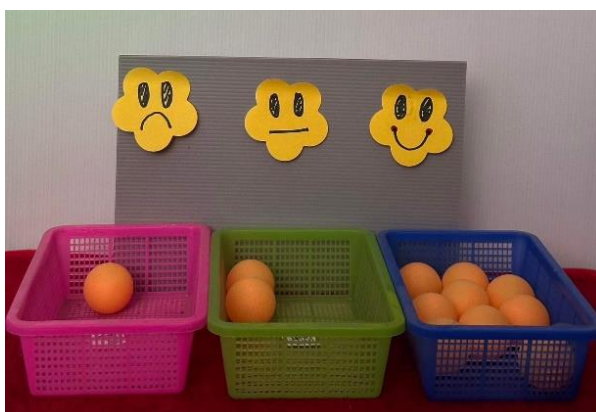
4.5.1 ชาวบ้านบางส่วนไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

4.5.2 ในชุมชนมีคนที่ไม่มีตีสั่งอาหารขาดเห็นคนแปลกหน้าเข้ามาในชุมชนไม่ได้จึงทำให้ไม่สามารถเข้าไปในชุมชนบ่อยๆได้

4.6 การประเมินผลโครงการ

4.6.1 การประเมินผู้เข้าร่วมกิจกรรมใช้รูปแบบการลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทั้งสิ้น 15 คน

4.6.2 รูปแบบการประเมินผลความพึงพอใจ ใช้รูปแบบการหย่อนลูกบอลความสุข ซึ่งมีผู้เข้าร่วม รวมทั้งสิ้น 15 คน มีผู้หย่อนลูกบอลความสุขจำนวน 15 ลูก

รูปภาพ การหย่อนลูกบอลความสุข 3 หน้า

รูปภาพการหย่อนลูกบอลความสุข 3 หน้า คือ

หน้ายิ้ม = ทำกิจกรรมแล้วมีความสุข

หน้าธรรมดา = ทำกิจกรรมแล้วเฉยๆ

หน้าบึ้ง = ทำกิจกรรมไม่มีความสุข

ตารางที่ 4.2 ผลประเมินความพึงพอใจ (หย่อนลูกบอลความสุข)

ระดับความพึงพอใจ	จำนวน	ร้อยละ
หน้ายิ้ม	12	80.00
หน้าธรรมดา	2	13.33
หน้าบึ้ง	1	6.67

รวม	15	100
-----	----	-----

4.7 ผลจากการศึกษา

การถอดบทเรียนการขับเคลื่อนเรื่องเพศกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนมิตรภาพรถไฟ

4.7.1 บทเรียนประวัติความเป็นมาของแม่หญิงริมรางเพื่อขับเคลื่อนเรื่องเพศกับการพัฒนาที่อยู่อาศัย

เนื่องจากการก่อสร้างรถไฟความเร็วสูงจึงทำให้ชุมชนรถไฟได้รับผลกระทบชุมชนมิตรภาพเป็นหนึ่งในชุมชนที่ได้รับผลกระทบจึงทำให้ต้องย้ายออกจากระยะห่าง 40 เมตรของโครงการรถไฟความเร็วสูงระยะ 2 นครราชสีมา – หนองคาย ตามข้อตกลงระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนเพื่อพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูงเชื่อมโยงภูมิภาคไทย – ลาว – จีน รวมงบประมาณ 2 ระยะ พร้อมโครงการพัฒนาพื้นที่รอบสถานีมูลค่าการลงทุนประมาณ 5219,413 ล้านบาท (ข้อมูลจากเอกสารประกอบการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน การรถไฟแห่งประเทศไทย)

ชุมชนริมทางรถไฟ ขอนแก่น หรือรู้จักกันในชื่อ “ชุมชนแออัดริมทางรถไฟ” เริ่มก่อตั้งขึ้นช่วงปี 2503 โดย การรถไฟแห่งประเทศไทยอนุญาตให้แรงงานรับจ้างชนพื้นเดิมเชื้อเพลิงให้รถไฟเพื่อการขนถ่ายสินค้า ณ สถานีชุมทางขอนแก่น มาตั้งเพิงพักชั่วคราวใกล้ทางรถไฟเพื่อไม่ให้แรงงานมีปัญหาในการเดินทาง นอกจากนี้พื้นที่ชุมชนยังเป็นพื้นที่รองรับการระบายน้ำจนทำให้เกิดน้ำท่วมอยู่บ่อยครั้งโดยเฉพาะหน้าฝน ที่นี้รองรับคนตกงาน คนที่มีรายจ่ายมันคงแต่รายรับไม่มั่งคั่ง

อ้อย สมถวิล - โย ขนาพร เป็นประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างรถไฟความเร็วสูงที่อาศัยอยู่ชุมชนมิตรภาพที่ลุกขึ้นมาต่อสู้กับปัญหาที่กำลังจะมาถึงและเป็นอีกหนึ่งที่เป็นแกนนำพาพี่น้องต่อสู้เพื่อที่อยู่อาศัยเธอเป็นบุคคลธรรมดาที่ทำอาชีพรับจ้างทั่วไปหาเช้ากินค่ำ อ้อยโยเติบโตในชุมชนริมรางรถไฟมากกว่า 30 ปีเธอเผชิญการไล่รื้อมาหลายครั้ง ความบีบคั้นผลักดันให้เธอออกมายืนแถวหน้าเพื่อต่อสู้เรื่องสิทธิที่อยู่อาศัย แรกเริ่มได้ยื่นหนังสือต่อผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วขอพื้นที่รองรับให้กับคนในชุมชนว่าเป็นพื้นที่ไหนก็ได้หรือเป็นที่ของกรมธนารักษ์ที่รองรับชาวบ้านได้ ขอให้ห่างประมาณ 5-7 กม. ไม่ไกลจากตัวเมือง เพราะว่าคนในชุมชนส่วนมากมีอาชีพรับจ้างเป็นคนใช้แรงงานอยู่ในเมือง ต่อมาผู้ว่าราชการขอนแก่น ท่านได้รับทราบความเดือดร้อนของชุมชน แล้วบอกกล่าวว่าจะตามเรื่องให้และจะยื่นเรื่องให้กับ ทางส.ส.ของพรรคก้าวไกล หลังจากนั้น กมธ.ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม (รัฐสภา) ก็มารับหนังสือที่ชุมชน ความคืบหน้าหลังจากนั้นทางการรถไฟแห่งประเทศไทย ก็ประสานให้ทาง พอช. (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน) มาทำเรื่องต่อ ล่าสุดตัวแทนชุมชนก็ได้ไปเข้าพบ พอช. ที่กรุงเทพฯ และได้ชี้แนะแนวทางให้จัดกระบวนการการรวมกลุ่มออมทรัพย์ของคนในชุมชน เพราะว่าเงื่อนไขคืออยู่ในที่ดินเดิมไม่ได้ต้องย้ายออก ปัจจุบันนี้ในชุมชนมีการตั้งกลุ่มออมทรัพย์ไว้แล้ว แต่ยังไม่มีความมั่นคงในเรื่องที่อยู่อาศัยให้แก่ชุมชน

จากชาวบ้านธรรมดาที่ไม่มีความรู้มากมายแต่มีความมุ่งมั่นที่จะลุกขึ้นมาสู้เพื่อที่อยู่อาศัยของตนเองและพี่น้องคนในชุมชนรถไฟมิตรภาพเพียงเพราะเธอประสบปัญหาอยู่หลายครั้งจึงอยากให้มีการจัดหาที่อยู่อาศัยที่มั่นคงไม่ไกลจากชุมชนเดิมมากเพราะยังมีเด็กที่ยังศึกษาอยู่ใกล้ชุมชนนี้ถ้าได้ย้ายออกจากชุมชนนี้เด็กๆ เหล่านี้จะได้รับผลกระทบในด้านการศึกษาอย่างมาก เพราะเด็กๆ ไม่สามารถไปโรงเรียนได้ต้องใช้เวลาในการเดินทางพ่อแม่บางคนก็ไม่มีรถยนต์ที่จะไปส่งลูกไปโรงเรียนได้

4.7.2 ได้บทเรียนวิธีการ กระบวนการทำงานเรื่องเพศกับการพัฒนาที่อยู่อาศัย

- ได้บทเรียนวิธีการทำงานกับหน่วยงานพอช. ได้บทเรียนเกี่ยวกับผู้ที่มีความรู้ความสามารถและได้นำความรู้มาให้แก่ชาวบ้านได้รับฟังปัญหาเรื่องราวที่จะเกิดขึ้น
- ได้บทเรียนวิธีการ การทำงานกับผู้ที่มีความรู้ความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่อยู่อาศัย
- ได้ประสบการณ์การทำงานและยังได้เป็นแกนนำพาพี่น้องต่อสู้

4.7.3 ได้บทเรียนความสำเร็จที่เกิดจากการขับเคลื่อนเรื่องเพศกับการพัฒนาที่อยู่อาศัย

ได้เห็นถึงศักยภาพของตนเองที่มีความเข้มแข็งลุกขึ้นมาสู้เพื่อตนเองและคนในชุมชนริม
รางรถไฟ ที่สามารถลุกขึ้นมาช่วยเหลือคนในชุมชน มาเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนเรื่องสิทธิที่อยู่
อาศัย สามารถเอาข่าวสารมาประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชนรับรู้และรับฟังให้เกิดการพัฒนาได้

ได้เข้าทำงานกับหน่วยงานพอช. ให้การช่วยเหลือและให้คำแนะนำในเรื่องการออมและ
เรื่องที่อยู่อาศัยที่มั่นคงและยังหันต่อข่าวสารมาประชาสัมพันธ์ให้แก่ชาวบ้านได้รับรู้และร่วมมือ
กันอย่างเต็มที่

ภาคผนวก ก

บ้านที่อยู่อาศัยของคนในชุมชน

ภาพการดำเนินงานกิจกรรมชุมชนรถไฟมิตรภาพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่นภาพการลงสำรวจศึกษา

พื้นที่สร้างความเข้าใจ และสัมภาษณ์ข้อมูลชุมชน

ภาพบรรยากาศตอนสัมภาษณ์พี่อ้อย-พี่โย

ภาพกิจกรรมเปิดโรงเรียนริมรางชุมชนรถไฟมิตรภาพ

ภาพบรรยากาศตอนลงพื้นที่เข้าร่วมกิจกรรมเปิดโรงเรียนริมราง

ภาพการดำเนินงานกิจกรรมเวทีการสรุปบทเรียน

ภาพบรรยากาศตอนลงทะเบียน

ภาคผนวก ข

ใบลงทะเบียนผู้เข้าร่วมกิจกรรมชุมชนรถไฟมิตรภาพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น

ภาพใบลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรม

ใบลงทะเบียน

เวทีสรุปบทเรียนการโครงการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนแม่หญิงริมราง

วันศุกร์ ที่ 5 เมษายน พ.ศ.2567 สถานที่ ณ ชุมชนรถไฟมิตรภาพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	อายุ/ปี	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์	ลงลายมือชื่อ
1	ชัชพร ขงอกกักัง	34	ชุมชนมิตรภาพ	082-425530	ชัชพร
2	สุภา อาทิต	35	ชุมชนมิตรภาพ(ใหม่)	094-346671	สุภา
3	อ.ฉ. โงธิตา สิงขรทาม	28	ชุมชนมิตรภาพ	094-3543166	โงธิตา
4	กฤติยาพร สุอินศิริ	30	ชุมชนมิตรภาพ	094-354316	กฤติยาพร
5	พงษ์พิง อัทธา	27	ชุมชนมิตรภาพ	064-8377564	พงษ์พิง
6	เวกต์ อัญญา อรรถ	27	ชุมชนมิตรภาพ	057724231	เวกต์
7	สมิทธิวิมล พิมพ์กิจ	40	ชุมชนมิตรภาพ		พิมพ์กิจ
8	กานต์สิทธิ์ อภิวัฒน์				
9	ชัชวาลย์ หงษ์พิณศิริ		ชุมชนมิตรภาพ		ชัชวาลย์
10	ไพรัตน์ รอดิษฐ์	39	ชุมชนมิตรภาพ		ไพรัตน์
11	สุวิภากร แสงมงคล	24	ชุมชนมิตรภาพ		
12	ณิศา คัญกลาง	55	ชุมชนมิตรภาพ		ณิศา
13					
14					
15					